

Szatmári Sándor

SzTE Kísérleti Fizikai Tanszék

Rövidimpulzusú Ultraibolya Lézerek

Szeged, 2012. február 2.

Nagy Intenzitású Lézer Laboratórium High Intensity Laser Laboratory (HILL)

Nagy intenzitású lézer-anyag kölcsönhatások vizsgálata

VUV és XUV keltése

100 µJ, < 500 fs 83 nm-en

Excimer lézerrel pumpált rövid impulzusú lézerrendszerek kutatása, fejlesztése

80 mJ, 600 fs (100 fs) 248 nm-en

Munkatársak

Dr. Földes István tudományos tanácsadó

Dr. Bohus János egyetemi adjunktus

Dajka Rita tudományos segédmunkatárs

Barna Angéla PhD hallgató

mechanikai és elektromos műhely

solid-state (or OPA)

high harmonic generation

Lézerek intenzitásának fejlődése

Hevesi Imre Szatmári Sándor

AZ ATOMFIZIKÁBA

A. Einstein (1917) indukált emisszió

bekövetkezési valószínűség ~

 $B_{21} \quad N_2 w$

$$A_{21} = \frac{16\pi^3}{3\epsilon_0 hc^3} v^3 \left| M_{21}^0 \right|^2$$

$$A_{21} = \frac{8\pi h}{c^3} v^3 B_{21} \qquad B_{21} = B_{12}$$

$$\frac{d}{d} = -(N_1 B_{12} - N_2 B_{21})w$$
$$\frac{h\nu}{V}\frac{d}{d} = -(N_1 B_{12} - N_2 B_{21})\frac{h\nu}{c}\frac{1}{V}w$$

$$n_{0} = \frac{N_{1}}{V} \qquad \sigma_{a} = \frac{h\nu}{c}B_{12}$$
$$n_{1} = \frac{N_{2}}{V} \qquad \sigma_{e} = \frac{h\nu}{c}B_{21}$$
$$d = cd$$

$$\frac{d}{d} = -(n_0\sigma_a - n_1\sigma_e)w$$
$$\frac{dI}{d} = -(n_0\sigma_a - n_1\sigma_e)I$$

Gyakorlati lézer elrendezések

Potential energy curves for a typical excimer molecule

Typical level diagram of an excimer molecule

Practical multiplexing schemes of interferometric accuracy (based on Sagnac interferometers)

Rövid impulzusok erősítése abszorpció esetén

$$\frac{\partial I}{\partial x} + \frac{1}{v} \frac{\partial I}{\partial t} = In_1 \sigma_e - I\alpha$$

$$\frac{\partial n_1}{\partial t} = -In_1 \sigma_e$$

$$\int$$

$$\frac{d\epsilon^*}{dx} + \alpha \epsilon^* + g_0 e^{-\epsilon^*} = g_0$$

$$\alpha = 0 \qquad \Longrightarrow \qquad \text{Frantz-Nodvik formula}$$

$$\alpha \neq \mathbf{0}$$

$$\mathfrak{g}(x) = \sigma_e n_1(x)$$

$$\alpha = 0 \qquad \Longrightarrow \qquad \text{Frantz-Nodvik formula}$$

$$\alpha \neq \mathbf{0}$$

$$\mathfrak{g}(x) = \sigma_e n_1(x)$$

$$\mathbf{0}$$

$$\frac{d\epsilon^*}{dx} + \alpha \epsilon^* + g_0 e^{-\epsilon^*} = g_0$$

$$\mathbf{0}$$

$$\mathfrak{g}(x) = \sigma_e n_1(x)$$

$$\mathbf{0}$$

FIG. 1. Normalized laser energy in an amplifier vs total gain in a medium, with no absorption.

FIG. 2. Normalized laser energy in an amplifier vs total gain in a medium with absorption of $\alpha = g_0/15$. Convergence takes place at $E/E_{sat} = 15$ for large g_0L , as predicted by the analysis.

Optikai erősítők főbb paraméterei az energiasűrűség függvényében

A tér- és időbeli kontraszt fontossága

Az irány szerinti tulajdonságok (a nyaláb homogenitás) megszabják a fókuszálhatóságot.

Az időbeli (vagy intenzitás) kontrasztnak olyannak kell lenni, hogy a zaj ne lépjen kölcsönhatásba a targettel.

Ennek a határa 10⁷-10¹⁰ W/cm².

A hasznos jel megcélzott intenzitása 10²⁵ W/cm²

A megkívánt intenzitás kontraszt 10¹⁵-10¹⁸ !

Optikai erősítők a jó hatásfoknak megfelelő tartományban a hasznos jelet kevésbé erősítik, mint a zajt.

Ezt elvileg kompenzálni lehet telítődő abszorberekkel, melyek telítés esetén nagyobb transzmissziót eredményeznek a hasznos jelre.

A zaj összetétele: ASE

CPA-ból származó jel

A nyaláb térbeli tulajdonságainak változása nemlineáris frekvencia-konverzió esetén.

a) Spatial filtering

Fourier transform of a flat-topped and a noisy intensity distribution

450.00 470.00

490.00

519.00

530.00

550 00

Active spatial filtering: Nonlinear transmission instead of the aperture

5

Optics Communications

Reprinted from

Active spatial filtering of laser beams

Optics Communications 134 (1997) 199-204

Sándor Szatmári ^a, Zoltán Bakonyi ^a, Péter Simon ^b ^a Opartment of Emperimental Physics, JATE University, Dán de 9, 116-870 Szeged, Hungary ^b Later-Laboratorium Göttingen, Huns Adolf-Kerbe, Weg I, D. 327077 Göttingen, Germany Received 15 May 1996; revised version received 28 June 1996, accepted 21 August 1996

5

115

SHG Saturable absorber as an order selector

Figure a : A noisy intensity profile. Figure 0: :1's Fourier transform Figure 0: The Fuorier transform filtered with the transmittance of: $T = 0.65/(I_{treshold}^{2} t^2) if 1 < I_{treshold}$ else T = 0.65; $I_{treshold} = 4$ Figure 1: The re-transformed, filtered picture.

Figure a : A noisy intensity profile Figure b : It's Fourier transform Figure c : The Fourier transform filtered with the transmittance of: T = Exp(-C/(1+1/Is)); C=7, $I_s = 0.3$ Figure d : The re-transformed, filtered picture.

Kísérleti eredmények

"Kétszínű" lézerek:

a "színváltásnál" mind az idő, mind a térszűrés megvalósítható (ezzel a spektrális tulajdonságok és a nyalábhomogenitás is kontrollálható)

"Egyszínű" lézerek:

Architecture

short-pulse excimer lasers are double wavelength systems

solid-state systems use CPA Chirped-pulse amplification

New Idea: Combination of the Plasma Mirror with a "conjugate" Spatial Filter

In this new arrangement the plasma mirror is positioned in the Fourier-plane of a focussing mirror put into the input beam.

The use of an annular input beam and an output aperture - allowing transmission only in the "central hole" of the annular beam - gives no transmission as long as the reflectivity is the same for the different diffraction orders.

If the reflectivity (either the amplitude or the phase) is different for the more intense central lobe of the diffraction pattern, the central hole of the aperture becomes illuminated.

Intensity distribution at the Fourier-plane for an annular input beam

Output distribution: a) With no modulation at the Fourier-plane

Output

Fourier-plane

b) With amplitude modulation at the Fourier-plane:

higher (than 0th) orders are suppressed by a factor of 25 (plasma mirror effect)

Output

Disadvantages: limited throughput (diffraction losses, limited plasma reflectivity) fresh target area is needed for each shot.

Much better results are obtained and simultaneous temporal and spatial filtering occurs, when phase modulation is introduced in the focal plane instead of amplitude modulation.

c) With phase modulation at the Fourier-plane:

the 0th order is shifted by $\lambda/2$ (in the self generated plasma)

Simultaneous spatial filtering occurs in the central (transmitted) part of the beam

Output distribution with noisy input with phase modulation at the Fourier-plane: the 0th order is shifted by $\lambda/2$

Self-focusing in a self-generated laser plasma in a gas jet is capable of shifting the phase of the central lobe of the diffraction-pattern by $\lambda/2$.

Experimental realization of the nonlinear plasma filter

Experimental results

Understanding/description of the "transversal" effects in the Fourier-plane, together with optimization of the experimental parameters for maximum throughput (> 40%) and contrast (>10³) are in progress.

Nonlinear filter as an image system

Conclusion

Main features of the nonlinear plasma filter:

- high improvement of the temporal contrast (>10³) sharpening of the leading edge (temporal filtering),
- beam smoothing (spatial filtering),
- self-adjusting (no need for precise alignement),
- applicable in a broad wavelength range,
- very high overall transmission (>40% obtained experimentally).

Köszönöm a figyelmet!

(és az érdeklődést!)